

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υγείας

**Θέμα: «ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ
ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»**

Ως «εξάρτηση» χαρακτηρίζεται η έντονη προσήλωση ενός ατόμου προς ένα αντικείμενο ή άλλο άτομο. Ο εξαρτημένος χτίζει και επικεντρώνει τη ζωή του γύρω από το αντικείμενο της εξάρτησής του¹. Ευρύτερα, είναι η εξάρτηση από μια συνήθεια, όπως κάπνισμα, ναρκωτικά, αλκοόλ, τζόγος, διαδίκτυο κλπ. Υπάρχουν πολλά στάδια εθισμού. Ο εθισμός -καθώς εξελίσσεται- γίνεται τρόπος ζωής. Δισεκατομμύρια άνθρωποι ζουν παγιδευμένοι σε κάποιον από τους πολλούς εθισμούς². Σήμερα, αντιμετωπίζεται ως εθισμός σχεδόν κάθε συνήθεια που ακολουθείται εκτός μέτρου από ένα άτομο το οποίο γνωρίζει ότι δυσκολεύεται ή αδυνατεί να την κατευνάσει και πολύ περισσότερο να της δώσει ένα τέλος.

Τα Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας (εν συντομία Κέντρα Πρόληψης ή ΚΠ), του άρθρου 61 του ν. 3459/2006 (ΦΕΚ Α'103), σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 60 του ν. 4139/2013 (ΦΕΚ Α'74) «... είναι εγκεκριμένοι οργανισμοί για την υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης κατά των Ναρκωτικών»³ και ήδη έκτοτε επιλέχθηκε να συμβάλλονται με τον ΟΚΑΝΑ και να αποτελούν τον κύριο φορέα υλοποίησης των προγραμμάτων πρόληψης, σε τοπικό επίπεδο, καθώς κρίνεται και είναι αναγκαία η συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των τοπικών φορέων στην ενεργοποίηση του συνόλου των τοπικών κοινωνιών.

¹ <https://www.kethea.gr/faq/einai-eksartisi/>

² <https://www.kp-seirios.gr/prolipsi-kai-proagogi-psychokoinonikis-ygeias/ti-einai-exartisi/>

³ Βλ. την από 16.05.2014 «Προγραμματική Σύμβαση για την λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας» υπό τον ΑΔΑ: ΒΙΦ8Θ-ΚΒΣ.

Σήμερα υπάρχουν 75 ΚΠ των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας, τα οποία καλύπτουν 50 νομούς της χώρας και εφαρμόζουν προγράμματα πρόληψης, βασισμένα στη φιλοσοφία της αγωγής και της προαγωγής της υγείας, και επιδιώκουν την ευαισθητοποίηση των φορέων και των πολιτών των τοπικών κοινωνιών, με σκοπό την ενεργοποίησή τους στον αγώνα της πρόληψης. Τα προγράμματα που αναπτύσσουν τα Κέντρα Πρόληψης απευθύνονται:

- Σε γονείς
- Σε μαθητές και εφήβους
- Σε στρατευμένους
- Σε αθλητικούς συλλόγους και ομάδες
- Σε επαγγελματίες που έρχονται σε άμεση επαφή με το πρόβλημα (εκπαιδευτικούς, προπονητές, αστυνομικούς, επαγγελματίες υγείας, ιερείς, στρατιωτικούς κ.ά.)
- Σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (παλιννοστούντες, πρόσφυγες, μειονοτικές ομάδες, φυλακισμένους κ.ά.)
- Στην ευρύτερη κοινότητα.

Οι στόχοι τους, ανάλογα με την ομάδα στην οποία απευθύνονται και τη διάρκεια της παρέμβασης, είναι:

- Η ενδυνάμωση, υποστήριξη και εκπαίδευση των νέων ώστε να υιοθετήσουν μια θετική στάση ζωής και να αναπτύξουν δεξιότητες που να αντιστέκονται στη χρήση των εξαρτησιογόνων ουσιών, αλλά και σε άλλες εξαρτητικές συμπεριφορές (τζόγος, διαδίκτυο κ.ά.).
- Η συμβουλευτική και υποστήριξη της οικογένειας με σκοπό την ενίσχυση του γονεϊκού ρόλου και τη βελτίωση της επικοινωνίας.
- Η ευαισθητοποίηση καθηγητών και δασκάλων σε θέματα πρόληψης, η ενίσχυση του παιδαγωγικού τους ρόλου και η ενδυνάμωση των σχέσεων εκπαιδευτικών -μαθητών.
- Η ενημέρωση των ενδιαφερομένων για τα υπάρχοντα θεραπευτικά προγράμματα
- Η πληροφόρηση, ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση της ευρύτερης κοινότητας.

Επειδή τον τελευταίο καιρό γίνονται εντονότερα τα προβλήματα των ΚΠ που προκύπτουν από την ανωτέρω υβριδική νομική τους φύση, καθώς, **παρά** το δημόσιο σκοπό που επιδιώκουν, **παρότι** ο σχετικά πρόσφατος νόμος 4675/2020 (ΦΕΚ Α'54) εντάσσει τα Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων στις δομές που υλοποιούν το σχέδιο για τη δημόσια υγεία, **παρότι** αυτά χρηματοδοτούνται τακτικά σε ποσοστό 100% από το Δημόσιο μέσω του ΟΚΑΝΑ με ειδική διυπουργική Προγραμματική Σύμβαση, η αρχική τους σύσταση ως «*αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες*» με κύριους εταίρους - σχεδόν αποκλειστικά- ΟΤΑ, ΝΠΔΔ κι άλλους δημόσιους φορείς, δημιουργεί

καθημερινά προβλήματα στη λειτουργία τους, εφόσον δεν είναι ξεκάθαροι οι κανόνες. Ενδεικτικά, μας αναφέρθηκαν η δυσκολία σχηματισμού απαρτίας στις γενικές συνελεύσεις των, η ενίοτε έλλειψη ενδιαφέροντος από τους εταίρους και απουσία στήριξης των ΚΠ με προσωπικό ή υλικά μέσα.

Επειδή επίσης, υφίστανται θέματα διοίκησης προσωπικού και οικονομικής διαχείρισης που αποσπούν χρόνο από το προσωπικό που θα έπρεπε να είναι αφιερωμένο στην αποστολή των ΚΠ. Ως παράδειγμα μας εκτέθηκε το ότι για το ίδιο θέμα της οικονομικής διαχείρισης των κονδυλίων, απασχολείται προσωπικό στο Υπουργείο σας, στον ΟΚΑΝΑ, στα ΚΠ και κάποιες φορές στους ΟΤΑ ή τα λοιπά μέλη των ΔΣ των ΚΠ.

Επειδή με τέτοια γραφειοκρατία προφανώς γίνεται σπατάλη ανθρώπινων και οικονομικών πόρων και δυστυχώς παρατηρείται συχνά αρρυθμία στην πληρωμή των υποχρεώσεων των ΚΠ (ενοίκια, μισθοδοσία κ.λ.π), οι δε ψυχολόγοι και άλλοι κοινωνικοί επιστήμονες που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στα ΚΠ τελούν σε εργασιακή ανασφάλεια.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Έχει δηλωθεί και από την Κυβέρνησή ότι δημιουργεί πρόβλημα το υβριδικό θεσμικό καθεστώς των ΚΠ. Δεσμευθήκατε σε πρώτη φάση να ολοκληρωθεί με ΚΥΑ ο ενιαίος εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας των Κέντρων Πρόληψης, έχουν συμφωνήσει σχεδόν όλοι οι φορείς σε σχέδιο που κατατέθηκε, αλλά εδώ και δύο χρόνια είναι σε φάση τελικής επεξεργασίας στο Υπουργείο Εσωτερικών. Τι είναι αυτό που εμποδίζει την έκδοσή του; Πότε προβλέπεται αυτό;
2. Οι υπάλληλοι των Κέντρων Πρόληψης, που αμείβονται με το ενιαίο μισθολόγιο, είναι στο μητρώο μισθοδοτούμενων από το Δημόσιο, είναι υπάλληλοι του ευρύτερου Δημοσίου; (με ό,τι αυτό σημαίνει για τις εργοδοτικές τους εισφορές, τις εκπαιδευτικές άδειες, γονικές άδειες, δικαιώματα κινητικότητας σε άλλους δημόσιους φορείς σύμφωνα με τα προσόντα τους, αλλά και δίκαιης υπηρεσιακής εξέλιξης με βάση πάγιους και κοινούς κανόνες). Περαιτέρω, υφίσταται ή μη, άδικη διάκριση σε βάρος των εργαζομένων των ΚΠ σε σχέση με άλλους λειτουργούς του ίδιου δημοσίου σκοπού (Πρόληψη των Εξαρτήσεων) που δεν στερούνται αυτών των δικαιωμάτων;
3. Καθυστερεί εδώ και επτά χρόνια η πλήρωση 80 κενών οργανικών θέσεων, κυρίως προσωπικού που έχει αποχωρήσει. Μέχρι το 2014 η πρόσληψη γινόταν με διαδικασίες που διεξήγαγε έκαστο ΔΣ αστικής εταιρείας με την εποπτεία του ΟΚΑΝΑ. Προφανώς, με την εισαγωγή της πάγιας και τακτικής χρηματοδότησης και την εισαγωγή του προσωπικού στο Ενιαίο Μισθολόγιο, πρέπει να προβλεφθεί άλλη

συμβατή με το Δημόσιο διαδικασία, η οποία δεν ορίζεται για τα ΚΠ, ενώ αυτά απισχνοούνται από προσωπικό, ενώ οι πιστώσεις υφίστανται. Τι θα πράξει για αυτό η Κυβέρνηση;

4. Στο θέμα των ταμειακών αποθεματικών των ΚΠ θα τηρηθούν οι δεσμεύσεις της διοίκησης του ΟΚΑΝΑ, ότι αφού τα χρήματα αυτά δεν χρησιμοποιήθηκαν στην ώρα τους (για προσωπικό και έργα υποδομής) θα χρησιμοποιηθούν τώρα (σωρευτικά προς τις επόμενες χρηματοδοτήσεις);
5. Πώς αναμένει η Πολιτεία ότι οι σε εργασιακή ανασφάλεια τελούντες ψυχολόγοι και κοινωνικοί επιστήμονες των ΚΠ θα αποδώσουν τα μέγιστα προς τρίτους;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

**Αλεξιάδης Τρύφωνας
Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)
Αυλωνίτης Αλέξανδρος - Χρήστος
Βαγενά Άννα
Βαρδάκης Σωκράτης
Βαρεμένος Γιώργος
Βασιλικός Βασίλης
Βέττα Καλλιόπη
Γιαννούλης Χρήστος
Γκιόλας Γιάννης
Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
Ζουράρις Κωνσταντίνος
Ηγουμενίδης Νίκος
Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)
Καφαντάρη Χαρούλα
Κόκκαλης Βασίλειος
Λάππας Σπυρίδων
Μαμουλάκης Χαραλαμπος
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μπαλάφας Γιάννης
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μπουρνούς Γιάννης
Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)
Νοτοπούλου Κατερίνα
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
Παπαηλιού Γιώργος
Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)**

Ραγκούσης Γιάννης
Σαρακιώτης Γιάννης
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Συρμαλένιος Νίκος
Τελιγιορίδου Ολυμπία
Τόλκας Άγγελος
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νικόλαος
Φωτίου Θεανώ
Χαρίτου Δημήτριος (Τάκης)
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γεώργιος